

Методичні рекомендації щодо заповнення сторінок класного журналу в 5 класах: соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь

Класний журнал є шкільним документом, заповнення якого здійснюється класним керівником та вчителями, які несуть особисту відповідальність за своєчасність заповнення, стан і достовірність записів.

Ведення журналу у 5-х класах регулюється наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.05.2011 № 423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності» зі змінами, внесеними, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2020 № 725 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 10.05.2011 № 423»:

- у графі «Зміст уроку» відповідно до календарного планування стисло записується тема уроку, діагностична робота тощо;
- у графі «Завдання додому» стисло записується зміст і характер його виконання (прочитати, повторити, виконати вправу тощо), сторінки підручника, номери вправ, завдань тощо;
- у графі «Місяць і число» проставляється дата проведення уроку;
- оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12. У разі неатестації учня робиться відповідний запис: «н/а» (не атестований(а));
- усі записи щодо оцінювання різних видів діяльності та контролю роблять у формі називного відмінка: «Тематична», «І семестр» тощо;
- фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без зазначення дати;
- бали за досягнення у навчанні за семестр проставляються в кінці семестру в розділі «Облік навчальних досягнень учнів» після запису останнього уроку.

Зазначаємо: за вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою, що має бути протокольно зафіксовано у рішенні педагогічної ради. За умови використання власної шкали, заклад освіти має визначити правила переведення загальної оцінки результатів навчання семестрового та річного оцінювання до системи, визначеної законодавством, для виставлення у Свідоцтві навчальних досягнень та класному журналі.

Акцентуємо увагу, що заклади освіти мають право на свободу вибору форм, змісту та способів оцінювання за рішенням педагогічної ради.

Також, за рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період, упродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання. У разі, якщо рішенням педагогічної ради закладу

загальної середньої освіти буде визначено I семестр – адаптаційний період, то впродовж цього періоду поточне та тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів – не здійснюється.

Під час визначеного педагогічною радою закладу освіти адаптаційного періоду, учитель не оцінює навчальні досягнення здобувачів освіти протягом I семестру, а групи загальних результатів навчання можуть заповнюватися за рівневою шкалою (табл. 1) або за бальною шкалою (табл. 2).

Таблиця 1 – Приклад заповнення сторінок журналу, якщо I семестр у закладі освіти визначено як адаптаційний період (оцінювання груп загальних результатів здійснюється рівнево)

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

Облік навчальних досягнень																	
№ з/п	Місяць і число																
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	I семестр	Скоригована
Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	09	...	10		...	...	...		...	...						
1	А...		н			н				н			Д	Д	В	9	
2	Б...			н				н					Д	С	С	7	

Таблиця 2 – Приклад заповнення сторінок журналу, якщо I семестр у закладі освіти визначено як адаптаційний період (оцінювання груп загальних результатів здійснюється бально)

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

Облік навчальних досягнень																	
№ з/п	Місяць і число	Прізвище та ім'я учня (учениці)															
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	I семестр	Скоригована
1	А...	09	09	...		10	...	...		...	...		8	9	10	9	
2	Б...			н				н					7	7	8	7	

Якщо заклад освіти визначив як адаптаційний період не цілий семестр, а лише окремі місяці, наприклад вересень-жовтень, то вчитель не оцінює навчальні досягнення здобувачів освіти протягом визначених місяців, а починаючи з листопада може оцінювати бально (табл. 3) або за рівневою шкалою (табл. 4).

Таблиця 3 – Приклад заповнення сторінок журналу, якщо місяці вересень-жовтень у закладі освіти визначено як адаптаційний період

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

Облік навчальних досягнень

Список навчальних досягнень																	
№ з/п	Місяць і число																
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	I семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	09	10		11	...	...		...	...						
1	А...		н			н	8	9	9	10		10	9	9	10	10	
2	Б...			н		6	8	7	7		8	8	9	8	7	8	

Таблиця 4 – Приклад заповнення сторінок журналу, якщо місяці вересень-жовтень у закладі освіти визначено як адаптаційний період

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

Облік навчальних досягнень

№ з/п	Місяць і число	Список навчальних досягнень															
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	I семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	09	10		11	...	...		...	...						
1	А...		н			н	Д	В	Д	Д		Д	Д	Д	В	9	
2	Б...			н		С	Д	Д	Д		С	С	Д	С	С	7	

Наприкінці I семестру рекомендуємо провести семестровий контроль щодо сформованості в учнів групи загальних результатів навчання, результати якого виставляються за рівневою шкалою (Високий, Достатній, Середній, Початковий). Завдання для проведення семестрового контролю складаються вчителем на основі навчальної програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Звертаємо увагу, що семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання. Для його проведення враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми, з урахуванням динаміки навчальних досягнень учня. При цьому проведення окремої діагностичної (контрольної роботи) не є обов'язковою.

Рекомендуємо систему оцінювання результатів навчання в освітній галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна» здійснювати на позитивному ставленні до кожного учня, та враховувати не рівень недоліків і прорахунків, а рівень особистих досягнень.

Наголошуємо на тому, що тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання, із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, якщо такі були заплановані та визначені під час календарно-тематичного планування. Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів (семестровий контроль (оцінювання)).

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри.

Під час запису підсумкового оцінювання результатів навчання учнів, учитель групи загальних результатів навчання, за рішенням педагогічної ради, може заповнюється за рівневою шкалою (табл. 5) або за бальною шкалою (табл. 6).

Таблиця 5 – Приклад заповнення сторінок журналу підсумкового оцінювання результатів навчання учнів (рівневе оцінювання груп загальних результатів)

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

Облік навчальних досягнень																	
№ з/п	Місяць і число Прізвище та ім'я учня (учениці)																
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	II семестр	Скоригована	Річна
1	А...	9	н		9	н	8	9	9	10	10	Д	Д	В	9		9
2	Б...		8	н	8	10	8	9	9	8	9	Д	Д	Д	9		9

Таблиця 6 – Приклад заповнення сторінок журналу підсумкового оцінювання результатів навчання учнів (бальне оцінювання груп загальних результатів)

Назва інтегрованого курсу
(назва предмета)

		Облік навчальних досягнень																	
№ з/п	Місяць і число Прізвище та ім'я учня (учениці)	03			Тематична	...			Тематична	...			Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	II семестр	Скоригована	Річна
		04	04	...		05	05	...		06									
1	А...	9	н		9	н	8	9	9	10	10	9	9	10	9		9		
2	Б...		8	н	8	10	8	9	9	9	9	9	9	9	9		9		

Групи загальних результатів навчання рекомендуємо записувати в кінці семестру перед семестровою оцінкою. Результати контролю групи загальних

результатів фіксуються в класному журналі в окремій колонці без дати. Записувати у класному журналі групи загальних результатів навчання з освітньої галузі повністю словами чи аббревіатурою, (наприклад, СЗО 1, СЗО 2, СЗО 3, де СЗО – аббревіатура соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі, а цифри 1, 2, 3 – номери груп загальних результатів, визначених у свідоцтві навчальних досягнень), заклад освіти визначає самостійно на педагогічній раді та затверджує відповідне рішення у протоколі. Рекомендуємо при заповненні правої сторінки журналу після теми останнього уроку семестру в графі «Дата» записати аббревіатуру соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі (СЗО), а у графі «Зміст уроку» доцільно зафіксувати формулювання груп загальних результатів.

За рішенням педагогічної ради заклад освіти може визначити групи загальних результатів навчання, що визначені в свідоцтві досягнень учнів на сторінках класного журналу записувати повністю (табл. 7) або аббревіатурою (табл. 8).

Таблиця 7 – Приклад запису групи загальних результатів навчання на сторінках класного журналу (повністю словами)

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень

№ з/п	Місяць і число	Семінари на вивчення дисципліни															
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	Піклується про здоров'я	Приймає рішення для безпеки	Виявляє підприємливість і поводить етично	І семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	09	...		10	...	...		...	...						
1	А...	8	н		8		7	н	7		8	8	Д	С	Д	8	
2	Б...		10	н	10			9	9	н	10	10	В	В	Д	10	

Таблиця 8 – Приклад запису групи загальних результатів навчання на сторінках класного журналу (аббревіатурою)

Назва інтегрованого курсу

(назва предмета)

Облік навчальних досягнень

№ з/п	Місяць і число	Середня навчальна досягнень															
		03	...	...	Тематична	...	...	...	Тематична	...	...	Тематична	СЗО 1	СЗО 2	СЗО 3	I семестр	Скоригована
	Прізвище та ім'я учня (учениці)	09	09	...		10	...	...		...	...						
1	А...	8	н		8			7	н	7		8	8	Д	С	Д	8
2	Б...		10	н	10				9	9	н	10	10	В	В	Д	10

Рекомендуємо у класних журналах і в Свідоцтві навчальних досягнень перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результатів навчання зазначати першу літеру («В», «Д», «С», «П»), що відповідає назві

рівня досягнень орієнтовних критеріїв оцінювання результатів навчання з інтегрованого курсу (Високий, Достатній, Середній, Початковий) або за допомогою виставлення відповідних балів.

Окрім того, рекомендуємо впродовж навчального року вести «Щоденник педагогічного спостереження», у якому вчитель має відображати успіхи учнів у навчанні не тільки за рівневою шкалою, але й за бальною, відповідно до розроблених критеріїв оцінювання з інтегрованого курсу та групи загальних результатів навчання.

Для дотримання вимог обсягу домашніх завдань рекомендуємо опрацювати лист Міністерства освіти і науки України від 29.10.2021 № 1/9-651

«Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Запис домашніх завдань у класному журналі рекомендуємо здійснювати таким чином (табл. 9).

Таблиця 9 – Зразок заповнення сторінки обліку проведених уроків

№ з/п	Дата	Зміст	Домашнє завдання
1	03 09	Добробут. Складники особистого добробуту	Прочитати § 1, С. 1-5, № 1-3, 4*
4	10 09	Правила для пішоходів	Прочитати § 4, С. 17-20, № 1-2, виготовити світловідбивний елемент*
6	... 09	Мої інтереси та захоплення	Опрацювати § 6, С. 23-28, № 2-3, створити візуалізацію «Мої інтереси та захоплення»*
13		Рухова активність	Прочитати § 12, С. 50-56, № 2-3, повідомлення про олімпійський вид спорту*
15	... 11	Смачна та корисна їжа	Опрацювати § 15, С. 71-77, запропонувати свій варіант здорового харчування протягом дня, написати есе «Здорове харчування – це...»*
–	СЗО 1	Піклується про здоров'я	–
–	СЗО 2	Приймає рішення для безпеки	–
–	СЗО 3	Виявляє підприємливість і поводить етично	–

Методист соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі навчально-методичного відділу координації освітньої діяльності та професійного розвитку

Сумського ОППО

М.В. Кісільова

Підпис наявний в оригіналі